

O p o n e n t n í p o s u d e k

habilitační práce paní

JUDr. Ing. Aleny Novák Sedláčkovéj, PhD.

zpracované na téma

Svetové letecké aliancie a code-share spolupráca leteckých spoločností

Habilitační obor: **8.2.1 Dopravné služby**

Jako jmenovaný oponent habilitační práce paní JUDr. Ing. Aleny Novák Sedláčkovéj, PhD. zpracované na téma Svetové letecké aliancie a code-share spolupráca leteckých spoločností podávám následující oponentní posudek.

K oponentuře mi byla předložena shora jmenovaná práce a nezpochybnitelné doklady, které dokumentují vědeckou, pedagogickou a další činnost jmenované. Práce obsahuje celkem 106 stran textu, 12 stran příloh 15 grafů a 17 tabulek, z nichž velká část je vlastním dílem autorky.

V úvodu práce vyslovuje zpracovatelka hypotézu, že v současnosti převažující tvrzení, že code-sharová spolupráce, nebo členství v alianci přináší zvýšení výnosů společnosti. Podotýkám, že práce s takovou hypotézou, eventuálně prokázání její pravdivosti, nebo nepravdivosti je velice obtížný úkol.

Po úvodu se v první kapitole autorka zabývá problematikou liberalizace letecké dopravy. Historicky se zabývá všemi „balíčky“ liberalizace letecké dopravy. Konstatuje, že výsledkem vytvoření jednotného trhu letecké dopravy je, že evropští dopravci získali prakticky volný přístup k přepravním trhům a neomezenou možnost výběru linek. V další části této kapitoly rozebírá možné formy spolupráce leteckých společností, objasňuje jejich podstatu a v závěru poukazuje na proměnné formy spolupráce mezi leteckými společnostmi v průběhu času a rozdílnost úrovní spolupráce v globálních leteckých aliancích.

Druhá kapitola je věnována světovým leteckým aliancím a vlivu globalizace na trh leteckých služeb. Vliv globalizace rozebírá z celosvětového hlediska, přičemž kvalifikovaně poukazuje na pozitivní dopady. Podtrhuje také, že je třeba brát zřetel na množství rizik s globalizací spojených. V další části analyzuje autorka podrobně modely světových leteckých aliancí. Rozebírá kvalifikovaně možné teoretické modely leteckých aliancí a jejich činnost a možnosti před vstupem do aliance a po vstupu. Tato část druhé kapitoly je doprovázena množstvím grafů a tabulek, které jsou vlastní

práci autorky. Odstavec o základních zásadách spolupráce je velmi podrobný pokud se týče možných forem spolupráce. V dalším pak analyzuje skutečné vůdčí aliance, jako je Star Alliance, SkyTeam a Oneworld. Velmi podrobně zkoumá počet jejich členů, základní ekonomické ukazatele a poté analyzuje jednotlivé letecké společnosti v alianci, pokud se týče výnosů, počtu přepravených cestujících, počtu letadel ve flotile přes poměrové zastoupení leteckých společností aliance na počtu přepravených cestujících eventuálně na míře účasti jednotlivých leteckých společností na celkových výnosech. I tato část je doplněna kvalitními, vhodně koncipovanými grafy, které jsou vlastním zpracováním autorky. Závěrem tohoto odstavce je kvalifikované porovnání jednotlivých aliancí. Opět je doplněn vlastními grafy autorky. Poslední odstavec této kapitoly je věnován postavení letecké nákladní dopravy na celosvětové úrovni. Jsem velmi rád, že se autorka touto často zanedbávanou součástí letecké dopravy zabývá. Konstatuje (po právu), že z historického hlediska je letecká nákladní doprava jednou z nejvíce regulovaných oblastí. Také definuje čtyři základní typy této dopravy a přechází na strategické aliance v této formě dopravy. Obdobným způsobem, jako v předchozím odstavci analyzuje nejvýznamnější „hráče“, jako je SkyTeam Cargo a WOW Alliance. Tato část ukazuje velkou míru vlastních prací autorky. Tato kapitola je nejobsáhlejší z celé habilitační práce.

Ve třetí části práce je analyzováno členství v leteckých aliancích. Tato část je víceméně popisná, i když například fáze identifikace potřeby stát se členem některé z leteckých aliancí je velmi podnětná. Zejména pak analýza výhod a nevýhod členství v některé ze světových leteckých aliancí. Odstavec je doplněn dvěma schématy, které jsou opět vlastním zpracováním autorky.

Čtvrtá kapitola zpracovává problematiku code-sharové spolupráce leteckých společností. Začíná popisem vývoje této formy spolupráce, definicí code-sharové spolupráce podle mezinárodní organizace leteckých dopravců a pokračuje objasněním základních způsobů spolupráce. Objasňuje také významné důvody vedoucí ke vzniku code-sharových dohod. Podrobně se zabývá obsahem těchto dohod a ilustruje je například v příloze. Podrobně se též věnuje obsahu dohod RSA (revenue settlement agreement) a SPA (special prorata agreement). Závěrečný odstavec slouží k vyhodnocení code-sharové spolupráce. Autorka píše, že provedla hlubokou analýzu literatury na toto téma a zjistila, že je jí v SR i v evropském prostoru velmi málo. Ale současně konstatuje, že vyčíslení přínosu (prokazatelného!) code-sharové spolupráce je v ní prokazatelně velmi obtížné. S tímto názorem autorky vřele souhlasím. V závěrečné části tohoto odstavce navrhuje postup při vyhodnocování code-share spolupráce. Ten je sice obsáhlý, zato však umožní zpracovateli vyhodnotit náklady a výnosy související s každou spoluprací. Konstatuje též skutečnost, že se najdou společnosti, které se rozhodnou určitou část spolupráce omezit, nebo zrušit.

Pátá část je závěr habilitační práce. V ní autorka shrnuje svá zjištění, zejména z mezinárodní sítě leteckých spojení. Konstatuje výhody, které jsou přinášeny cestujícím. Dále konstatuje, že i v aliancích existují velké rozdíly mezi jednotlivými členy.

Závěrem konstatuje, že podle všech dostupných zdrojů není možno potvrdit, ale ani vyvrátit hypotézu, že na základě code-sharové spolupráce, nebo členství v alianci dochází ke zvyšování výnosů společnosti. Potvrzuje ale, že členství v alianci pomáhá společností prosazovat se na světových trzích letecké dopravy. Samozřejmě s těmito závěry autorky souhlasím.

Konstatuji, že hlavní cíl práce tj. analýza v úvodu vyslovené hypotézy byl splněn. Práce je kombinací získaných podkladů a zejména vlastní práce autorky. Podle Protokolu o kontrole originality se jedná o vlastní práci autorky. V práci jsou často odkazy na vlastní publikační činnost autorky.

Z použité literatury vyplývá, že velká část prací uvedených v tomto seznamu jsou práce autorky této habilitační práce. Totéž platí i o grafech v práci uváděných. Práce je formálně i logicky kvalitně stavěná, její obsahová skladba mne vede k tomu, že jí doporučuji k publikaci.

Grafická úroveň práce je velmi dobrá, je uveden seznam zkratk, anotace a pod.. Práce neobsahuje zjevné chyby a nedostatky, je čtivá.

K práci mám jednu poznámku. Na stránkách 65 až 69 jsou uvedeny grafy, které porovnávají různé ukazatele tří hodnocených aliancí. Jsou provedeny pro jeden rok. Bylo by dle mého názoru vhodné v budoucím výzkumu se těmito ukazatelům věnovat a statisticky je zpracovat v průběhu času. Jsem si samozřejmě vědom, že nebyl v uvedené habilitační práci prostor pro takovou analýzu.

Práce svým rozsahem, obsahem i odbornou vědeckou úrovní splňuje všechny požadavky na habilitační práci kladené.

Na závěr prohlašuji, že paní

JUDr. Ing. Alena Novák Sedláčková, PhD.

dle mého přesvědčení splňuje v plné míře všechny požadavky kladené na jmenování za docenta v smyslu §1 ods. 8 Vyhlášky MŠ SR č. 6/2005 Z.z. o postupu získávání vědecko-pedagogického titulu docent a profesor.

Po kladném zhodnocení vědeckou radou fakulty doporučuji, aby jí byl vědecko-pedagogický titul docent udělen.

V Praze dne 19.3.2014

V. r.

Prof. Ing. Václav Skurovec, CSc.